

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

HE309 DOĞUM KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA DERSİ

DERS ÖĞRETİM ELEMANLARI

Dr. ÖĞr. Üyesi Aslıhan AKSU

Dr. ÖĞr. Üyesi Aysun BADEM

Dr. ÖĞr. Üyesi Fatma KESKİN TRE

ŐUBAT 2025

ÖNSÖZ

Dünya genelindeki birçok ülkede kadın nüfusu, toplam nüfusun yarısından fazlasını temsil etmektedir. Kadınlar hem biyolojik cinsiyetleri hem de toplumsal cinsiyet rolleri nedeniyle yüksek hastalık ve ölüm riskiyle karşı karşıyadır. Ayrıca kadınlarda üreme sağlığı yükünün, özellikle kadınların doğal üreme fizyolojisi ve kadın bedenlerindeki gebelik ve doğum gibi süreçler nedeniyle erkeklerden daha fazla olduğu bilinen bir gerçektir. Kadın sağlığını iyileştirmeye yönelik girişimler yalnızca kadınların değil toplumların ve dünya nüfusunun sağlığını ve geleceğini etkileyecektir.

Toplumdaki bireylerin/hastaların tanı, tedavi ve rehabilitasyon süreçlerinde en sık karşılaşılan sağlık profesyonellerinin hemşireler olduğu göz önüne alındığında, kadın sağlığı sorunları ile baş etmede hemşirelerin rolü çok büyüktür. Bu ders ile birlikte lisans öğrencilerimizin kadın sağlığı sorunlarını belirleme, bakım verme, eğitim ve danışmanlık rollerini gerçekleştirmelerine ilişkin bilgi ve becerileri geliştirmeyi hedeflemekteyiz.

Dr. Öğr. Üyesi Ashhan Aksu

Doğum Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Ana Bilim Dalı Başkanı

İÇİNDEKİLER

1. Doğum Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Uygulama Dersi ve Kapsamı.....	4
2. Doğum Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Uygulama Dersinin Yürütülmesi.....	7
2.1. Uygulama Alanları ve Öğrenci Rotasyonları.....	7
2.2. Dersin Yürütülmesinde Sorumlu Öğretim Elemanları.....	8
2.3. Veri Toplama Formları	9
2.4. Temel Beceri Kontrol Listeleri.....	12
2.5. Öğrenci Değerlendirme Formu	17

1. DOĞUM KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA DERSİ VE KAPSAMI

Doğum kadın sağlığı ve hastalıkları hemşireliği uygulama dersi, hemşirelik bölümü müfredatında 3. sınıf güz döneminde yer alan 8 saat uygulama eğitimini içeren bir derstir. Dersin amacı hemşirelik öğrencilerine öğrencilerin kadın sağlığı, gebelik ve gebelik süreci sorunlarını bütüncül bir bakışla ele alabilmeleri; ailenin, kadının, fetüsün ve yeni doğanın sağlığının korunması ve yükseltilmesi konularında gerekli bilgi ve becerilerin kazandırılmasıdır.

DERSİN ADI: Doğum Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Uygulama		DERSİN KODU: HE309	
Yıl/Yarıyıl	GÜZ		
T+U Saat	0+8		
Dersin Kredisi	4	AKTS Kredisi	6
Ders Kategorisi	Zorunlu		
Dersin Amacı	Bu derste öğrencilerin kadın sağlığı, gebelik ve gebelik süreci sorunlarını bütüncül bir bakışla ele alabilmeleri; ailenin, kadının, fetüsün ve yeni doğanın sağlığının korunması ve yükseltilmesi konularında gerekli bilgi ve beceri kazandırmayı amaçlanmaktadır.		
Ön koşul	Yok		
Dersin Dili	Türkçe		
Dersi Verenler	Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan AKSU, Dr. Öğr. Üyesi Aysun BADEM, Dr. Öğr. Üyesi Fatma KESKİN TÖRE		
Dersin Öğrenme Çıktıları		Öğretim Yöntemi	Ölçme Yöntemleri
1. Öğrenci üreme sistemi anatomisi ve fizyolojisini bilir.		Anlatım, Soru-cevap, Demonstrasyon	Vaka sunumu, Öğrenci Değerlendirme Formu, Sınav
2. Öğrenci gebelik sürecinde maternal ve fetal sağlığı açıklayabilir.		Klinik uygulama, Vaka tartışması, Laboratuvar çalışmaları, Anlatım	Bakım planı, Vaka sunumu, Beceri Kontrol Listesi, Sınav
3. Öğrenci riskli gebelikler, normal/riskli doğum eylemi, doğum sonu dönem hemşirelik bakımlarını bilir. Hasta bakımlarında bildiklerini uygulayabilir.		Klinik uygulama, Soru-cevap, Anlatım, Problem Çözme	Bakım planı, Vaka sunumu, Öğrenci Değerlendirme Formu, Beceri Kontrol Listesi, Sınav
4. Öğrenci cinsel sağlık ve üreme sağlığı kavramları ile aile planlaması yöntemlerini tanımlayabilir.		Klinik uygulama, Vaka tartışması, Soru-cevap, Anlatım	Öğrenci Değerlendirme Formu, Sınav

5. Öğrenci jinekolojik hastalıkları ve hemşirelik bakımını açıklayabilir.	Klinik uygulama, Vaka tartışması, Soru-cevap, Anlatım, Problem Çözme	Bakım planı, Vaka sunumu, Öğrenci Değerlendirme Formu, Beceri Kontrol Listesi, Sınav
Öğretim Yöntemleri	1. Klinik uygulama 2. Vaka tartışması, 3. Soru-cevap, 4. Demonstrasyon, 5. Laboratuvar çalışmaları 6. Anlatım, 7. Problem Çözme	
Ölçme yöntemleri	A: Bakım planı, B: Vaka sunumu, C: Öğrenci Değerlendirme Formu D: Beceri Kontrol Listesi D: Sınav	
Dersin Haftalık Akışı		
Hafta	Konular:	
1. Hafta	Doğumhane ve kadın doğum kliniğinin tanıtılması	
2. Hafta	Hastalarla iletişim	
3. Hafta	Doğum öncesi bakım uygulamaları	
4. Hafta	Doğumda bakım uygulamaları	
5. Hafta	Riskli gebe takibi	
6. Hafta	Doğum eylemi, doğum eyleminin komplikasyonlarında müdahaleler	
7. Hafta	Yenidoğan fizyolojisi ve bakım	
8. Hafta	ARA SINAV	
9. Hafta	Özel bakım gerektiren yenidoğan	
10. Hafta	Doğum sonrası dönem	
11. Hafta	Doğum sonrası bakım	
12. Hafta	Puerperal dönemde riskli durumlar	
13. Hafta	Aile planlaması, kadın hayatının devreleri	
14. Hafta	Sık görülen kadın hastalığı sorunları ve jinekolojik hastalıklar	
15. Hafta	Kadın hastalıklarında tanı ve tedavi yöntemleri uygulamaları	

Dersin İçeriği: Kadın reme sisteminin fizyolojisi, doğum öncesi bakım, aile planlaması, riskli gebeliklerde bakım, doğum uygulamaları, yenidoğan bakımı, riskli doğum, doğum sonu bakım, ürojinekolojik sorunlarda bakım, kadın hastalıklarında tanı ve tedavi yöntemleri.

Ders Yapısı: Ders, %50 sağlık bilimleri ve %50 alan bilgisinden oluşmaktadır.

Ders uygulamalı bir derstir, uygulama notu ve yıl sonu sınavıyla değerlendirilmektedir.

Doğum Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Uygulama dersinin başarılı bir şekilde tamamlanmasıyla öğrenciler şunları yapabileceklerdir:

- Kadın reme fizyolojisini ve menstrasyonu açıklayabilir.
- Kadına doğum öncesi süreçte gerekli bakım ve eğitimi uygulayabilir.
- Normal ve riskli gebeliklerde hemşirelik bakımını sunabilir.
- Normal doğum ve riskli doğum sürecini açıklayabilir.
- Jinekolojik sorunlarda kadına eğitim ve danışmanlık hizmeti sunabilir.
- Jinekolojik sorunlarda perioperatif bakım verebilir.

2. DOĞUM KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA DERSİNİN YÜRÜTÜLMESİ

2.1. Uygulama Alanları ve Öğrenci Rotasyonları

Hastane ve Klinikler
▪ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi ➤ Klinikler: Kadın Hastalıkları ve Doğum Servisi ve Poliklinikleri, Doğum Salonu, Tüp Bebek Kliniği, Koroner YB, Göğüs Servisi ve YB, Nöroloji YB, Üroloji Servisi, Genel Cerrahi Servisi ve YB, Kardiyovasküler Cerrahi Servisi ve YB, Genel Pediatri Servisi, Yenidoğan YB, Plastik Cerrahi Servisi, Dahiliye YB.
▪ Necip Fazıl Şehir Hastanesi – Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi Ek Binası ➤ Klinikler: Kadın Hastalıkları ve Doğum Servisi 1 ve 2, Doğum Salonu (acil, travay, lohusa), Kadın Doğum Polikliniği, Aile Planlaması Polikliniği, Emzirme Polikliniği, NST, Çocuk Kan Alma.

Dersin uygulamasında öğrenciler, haftada bir gün (8 saat) önceden belirlenen ve dönemin başında bildirilen 3 farklı rotasyon ile kliniklerde uygulama dersine katılmaktadırlar. Rotasyonlar, her öğrencinin her iki hastanede ve 3 farklı klinikte uygulamaya katılacağı şekilde düzenlenmektedir. İlk rotasyon örneği öğrencilerin ismi rakam/sayılarla kodlanarak şu şekildedir:

Tarihler	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi	NECİP FAZIL Kadın Doğum ve Çocuk Ek Hizmet Binası	NECİP FAZIL Kadın Doğum ve Çocuk Ek Hizmet Binası
16.10.2024 23.10.2024 30.10.2024 06.11.2024	-KD servisi (74-75-76-77-78-79-80-81-82-83) -Tüp Bebek (54-55) -Koroner YB (56-57-58-59-60-61) -Göğüs Servisi (62-63) -Nöroloji YB (64)	-Doğum Salonu (41-42-43-46-47-48-49-84) -KD Poliklinik (44-45-50-51-52-85) -Üroloji servisi (53-87) -Genel Cerrahi Servisi (71-72-73) -KVC YB (89)	-Genel Pediatri (65-66-67-68-69-70) -Yenidoğan YB (90-91) -KVC Servisi (92-93) -Plastik Cer. Servisi (94-95) -Genel Cer. YB 1---(96-97) 2---(98-99) -Dahiliye YB (100-101) -Göğüs YB (86-88)	-Doğum Salonu Acil (13-14-15) - Doğum Salonu Travay (16-17-18-19-20-21) - Doğum Salonu Loğusa (37-38) -Yenidoğan YB (30-31-32) -KD Poliklinik (33-34-35-36) -AP Poliklinik (39) -Emzirme Polikliniği (29)	-NST (1-2) -Çocuk kan alma (3-4) -KD Servisi 1 (5-6-7-8-9-10-11-12) -KD Servisi 2 (22-23-24-25-26-27-28-40)
Sorumlu öğretim elemanı	Dr. Öğr. Üyesi Fatma KESKİN TÖRE	Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan AKSU	Öğr. Gör. Ruşen DARENDELİ	Dr. Öğr. Üyesi Ayfer KARA	Dr. Öğr. Üyesi Aysun BADEM

Şekil: Örnek Rotasyon Programı

2.2. Dersin Yürütülmesinde Sorumlu Öğretim Elemanları

Öğretim Elemanları
▪ Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan AKSU
▪ Dr. Öğr. Üyesi Fatma KESKİN TÖRE
▪ Dr. Öğr. Üyesi Aysun BADEM
▪ Dr. Öğr. Üyesi Ayfer KARA (Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı)
▪ Öğr. Gör. Ruşen DARENDELİ (Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı)

2.3. Veri Toplama Formları

Öğrencilerden uygulama dersinde her hafta hastalarının verilerini ve bakım sürecini kaydetmeleri beklenmektedir. Bu doğrultuda Jinekoloji Veri Toplama Formu, Postpartum Veri Toplama Formu, Doğum Salonu Veri Toplama Formu ve Gebe İzlem Veri Toplama Formu olmak üzere dört farklı kadın sağlığı alanlarına özgü form oluşturulmuştur. Bu formlara KSÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nün web sayfasından ulaşılabilmektedir (<https://syohemsirelik.ksu.edu.tr/Default.aspx?SID=32431>).

KSÜ SBF
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
HE309 DOĞUM KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ
JİNEKOLOJİ VERİ TOPLAMA FORMU

Öğrencinin Adı-soyadı:	
Öğrenci No:	
Tarih:	İzlemin yapıldığı kurum ve klinik:

A- TANITICI BİLGİLER

Kadının: Adı Soyadı: Yaşı: Öğrenim Düzeyi: Çalışma Durumu ve Mesleği: Evlilik Süresi: Kan Grubu ve Rh Faktörü: Aile Tipi: Sağlık Güvence Durumu: Adresi:	Tanısı: Hastaneye Yatış Tarihi: Belirlenen Ameliyat Tarihi: Operasyon/Girişim Tarihi:
Eşinin: Yaşı: Öğrenim Düzeyi: Mesleği: Kan Grubu ve Rh Faktörü: Önemli sağlık sorunları ve kronik hastalıkları:	

B- SAĞLIK ÖYKÜSÜ

Hastaneye Başvuru Nedeni: Şu Andaki Yakınmaları: Hastalığın Başlangıcı, Öyküsü ve Bu Yakınmalar Ortaya Çıktığında Neler Yaptığı: Hastanın Geçmiş ve Hastalığın Akademi:
--

Şekil: Jinekoloji Veri Toplama Formu İlk Sayfa Örneği

KSÜ SBF
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
HE309 DOĞUM KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ
POSTPARTUM DÖNEM VERİ TOPLAMA FORMU

Öğrencinin Adı-soyadı:

Öğrenci No:

Tarih:

İzlemin yapıldığı kurum ve klinik:

TANITICI ÖZELLİKLER:

Kadının:

Adı Soyadı:

Yaşı:

Eğitimi:

Mesleği:

Evlilik Süresi:

Akraba Evliliği/Derecesi:

Kan Grubu ve Rh Faktörü:

Aile Tipi:

Sağlık Güvence Durumu:

Adresi:

Hastaneye Yatış Tarihi:

Doğumun Gerçekleştiği Tarih ve Saat:

Eşinin:

Yaşı:

Öğrenim Düzeyi:

Mesleği:

Kan Grubu ve Rh Faktörü:

Önemli sağlık sorunları ve kronik hastalıkları:

Enkefivonel Sağlık Örneği

Şekil: Postpartum Veri Toplama Formu İlk Sayfa Örneği

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
HE309 DOĞUM KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ
DOĞUM SALONU VERİ TOPLAMA FORMU

Öğrencinin Adı-Soyadı:
Öğrenci No:
Veri Toplama Tarihi:
Verinin Toplandığı Yer:

A- TANITICI BİLGİLER

Gebe	Hastaneye Yatış Tarihi:	Tıbbi Ön Tanı:
Adı Soyadı:		
Yaşı:		
Kan Grubu:		
Eğitimi:		
İşi:		
Evlilik Süresi:		
Eşi ile Akrabalık Durumu:	Var () ise derecesi.....	Yok ()
Kan Grubu:		
Eğitimi:		
Aile Tipi: Çekirdek Aile () Geniş Aile ()		
Sağlık Güvence Durumu: Var () Yok ()		
Sigara Kullanımı:	evet () ise(miktar/gün)	bıaktım () hayır ()
Alkol Kullanımı:	evet () ise(miktar/gün)	bıaktım () hayır ()
Diğer Maddeler var ise açıklayınız:		
Eş		
Yaşı:		
Eğitimi:		
İşi:		
Kan Grubu:		
Önemli Sağlık Problemleri:		

R. SAĞLIK ÖYKÜSÜ

Şekil: Doğum Salonu Veri Toplama Formu İlk Sayfa Örneği

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
DOĞUM KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ
GEBE İZLEM FORMU

Öğrencinin Adı-soyadı:	
Öğrenci No:	
Tarih:	İzlemin yapıldığı yer:
A- KADIN VE AİLESİNE YÖNELİK SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLER	
KADININ: Adı Soyadı: Yaşı: Kan Grubu: Eğitimi: Mesleği: Evlilik Süresi: Akraba Evliliği var mı? / Derecesi: Aile Tipi: Çekirdek Aile () Geniş Aile () Sigara: () Hayır () Bıraktım () Evet:adet/gün. Gebelikte Kontrole Gitme Durumu (sıklık): Gebeliği İsteme Durumu: Sağlık Güvence Durumu: Var () Yok () Adresi: Telefonu:	EŞİNİN: Yaşı: Eğitimi: Mesleği: Kan Grubu: Önemli bir hastalığı var mı? () Hayır () Evet: Sigara: () Hayır () Bıraktım () Evet:adet/gün. Alkol: () Hayır () Bıraktım () Evet (miktar?): Babanın soy geçmişinde önemli bir sağlık sorunu var mı? () Hayır () Evet Evet ise: () CA () HT () DM () Tbc () Kalp Hastalığı () Konjenital Anomali () Böbrek Hastalığı () Diğer:
Şikayetleri (hastanede bulunma sebebi):	
TIBBİ TANISI (Varsa):	
Gebelik haftası:	

B- GEBENİN SAĞLIK ÖYKÜSÜ

Gecmişte ya da halen devam eden sağlık sorunları var mı?

Şekil: Gebe İzlem Veri Toplama Formu İlk Sayfa Örneği

2.4. Temel Beceri Kontrol Listeleri

Ders kapsamında öğrencilerin kullanabilecekleri Temel Beceri Kontrol Listeleri oluşturulmuştur. Aynı zamanda bu kontrol listeleri ile öğrencilerin uygulamaları sorumlu öğretim elemanı tarafından değerlendirilmekte ve kayıt edilmektedir.

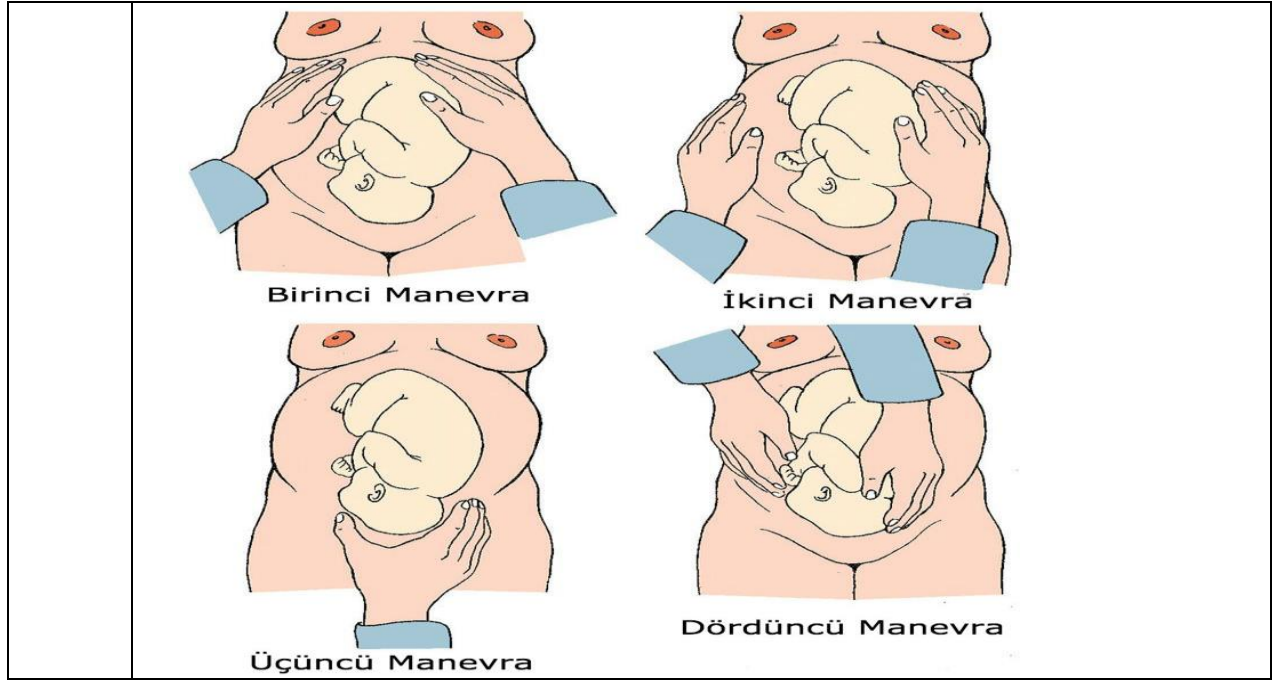
Örnek beceri listeleri şu şekildedir:

	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ Leopold Manevraları Temel Beceri Uygulama Adımları
---	--

- 1-Yetersiz:** Basamağın hiç uygulanmaması ya da doğru ve sırasıyla uygulanmaması.
- 2-Geliştirilmesi Gerekir:** Basamağın doğru ve sırasıyla uygulanması, fakat eksikliklerin olması, eğiticinin hatırlatmasına gerek duyulması.
- 3-Yeterli:** Basamağın duraklamadan ve yardıma gerek kalmadan doğru olarak ve sırasıyla uygulanması.

İşlem Sırası	İşlem basamakları	1	2	3
1	Kadına/gebeye kendini tanıtmak			
2	Gebenin kimliğini kontrol etme			
3	Gebeye yapılacak işlemi açıklama			
4	Gebeye idrar yapıp yapmadığını sorma ve yapmasını sağlama			
5	Malzemeleri hazırlama			
6	Elleri yıkama ve eldiven giyme			
7	Gebenin mahremiyetini koruyarak sağ tarafını küçük bir yastıkla destekleyerek sırt üstü yatırma, yatağın başını 15 derece yükseltme, gebenin bacaklarını hafif bükmesi ve karın bölgesini açmasını isteme			
8	Ellerini ısıtma			
9	Sırası ile 4 leopold manevrasını yapma			
	I. Leopold Manevrası			
1.	Ayakta yüzü gebeye dönmüş şekilde durma			
2.	Her iki eli abdomenin üst yan kısımlarına ve parmak uçları birbirine yakın gelecek şekilde yerleştirme			
3.	Parmak uçları ile fundusu palpe ederek fetusun hangi kısmının fundusta olduğunu saptama *Ele gelen kısım baş ise parmakların altında sert, düzgün, hareket eden bir kısım palpe eder. Makat ise yumuşak, fazla hareket etmeyen ve düzensiz bir kısım palpe eder			
4.	Fundus ile simfizis pubis arasını mezura ile ölçerek gebelik ayını saptama			
5.	Gebelik haftasını belirleme			

	*Fundus yüksekliğine göre ortalama gebelik haftası şu şekilde değerlendirilir: • Gebeliğin 16. haftasında fundus, simfizis pubisin üç parmak üstünde hissedilir. • Gebeliğin 20. haftasında fundus, göbeğin üç parmak altında hissedilir. • Gebeliğin 24. haftasında fundus, göbek hizasında hissedilir. • Gebeliğin 28. haftasında fundus, göbeğin üç parmak üzerinde hissedilir. • Gebeliğin 32. haftasında fundus, göbek ve ksifoid çıkıntısı arasında hissedilir. • Gebeliğin 36. haftasında fundus, sternuma dayanmıştır. • Gebeliğin 40. haftasında fundus, sternumun bir-iki parmak altına inmiştir.			
	II. Leopold Manevrası			
1.	Ayakta yüzü gebeye dönmüş şekilde durma			
2.	Ellerini abdomenin her iki yanına yerleştirme			
3.	Avuç içleri ile fetüsün sırtı ve ekstremitelerin yerlerini belirleme			
4.	Sırtın belirlendiği kısımdan fetal kalp seslerini el doppleri veya fetoskop kullanarak dinleme			
5.	Fetüsün duruşunun anne eksenine göre ilişkisini belirleme			
	III. Leopold Manevrası			
1.	Ayakta yüzü gebeye dönmüş şekilde durma			
2.	Bir el ile fundusu tespit ederken diğer elin başparmağı açık ve kalan parmakları kapalı bir şekilde simfizis pubis üzerine yerleştirme			
3.	Prezenta olan kısmı başparmak ve parmakların arasında nazik hareketlerle yakalama			
4.	Yakalanan kısmın baş veya makat olup olmadığını değerlendirme			
	IV. Leopold Manevrası			
1.	Ayakta yüzü gebenin ayaklarına bakacak şekilde durma			
2.	Her iki el abdomenin alt kısımlarından kasıklara ve pelvis içine doğru koyarak derin palpasyon yapma			
3.	Başın fleksiyon durumunu belirleme			
4.	Başın angajman durumunu değerlendirme			
5.	Ellerini yıkama			
6.	Gebeyi bilgilendirme ve manevra sonuçlarını kaydetme			
GÖRSEL UYGULAMA BASAMAKLARI				

	KAHRAMANMARAS SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ Doğum Sonu Epizyotomi ve Perine Bakımı Temel Beceri Uygulama Adımları
---	--

- 1-Yetersiz:** Basamağın hiç uygulanmaması ya da doğru ve sırasıyla uygulanmaması.
- 2-Geliştirilmesi Gerekir:** Basamağın doğru ve sırasıyla uygulanması, fakat eksikliklerin olması, eğiticinin hatırlatmasına gerek duyulması.
- 3-Yeterli:** Basamağın duraklamadan ve yardıma gerek kalmadan doğru olarak ve sırasıyla uygulanması.

İşlem Sırası	İşlem basamakları	1	2	3
1	Perine bakımının amacını ve önemini açıklama			
2	Gerekli mahremiyeti sağlama			
3	Kadına yapılacak işlemi açıklama, rahat olmasını uzun zaman almayacağını ve ağrı vermeyeceğini açıklama			
4	Annenin üzerine çarşafı verek biçimde örterek yatak takımını ayak ucuna toplama			
5	Malzemeleri hazırlama (tedavi örtüsü, kirli torbası, spanç, antiseptik solüsyon, böbrek küvet, forceps)			
6	Elleri yıkama ve eldiven giyme			
7	Anneye sırt üstü, başı yastıkla desteklenmiş ve dizler 25-30 derece kıvrık olacak şekilde pozisyon (dorsal rekümbet) verme			
8	Mahremiyeti koruyarak kadına karın ve perine bölgesini açmasını söyleme			

9	Annenin kirli pedini önden arkaya doğru kaldırma ve bu kaldırma tekniğini anneye de açıklama			
10	Kirli peddeki loşiyı renk, koku, miktar yönünden kontrol etme			
11	Epizyonun durumunu ödem, kızarıklık ve ısı artışı yönünden kontrol etme			
12	Tedavi örtüsünü uygun biçimde annenin altına yerleştirme			
13	Kirli torbasını tedavi örtüsünün yanına açık şekilde bırakma			
14	Eldiveni değiştirme			
15	Antiseptikle ıslatılmış spançları forceps ile tutarak, epizyoyu içten dışa doğru tek seferde silip, spanç kirli torbasına atma			
16	İşleme temiz olana kadar ayrı spançlarla devam etme			
17	Perinedeki diğer kanlı/kirli bölgeleri üretra vajina ve makat sırasıyla silme			
18	Sol el ile labialar ayrılarak üstten aşağıya doğru tek hamle ile silme			
19	Bu işlem sırasında vulvanın kadının normal yaşamında da önden arkaya doğru temizlemesi gerektiğini açıklama			
20	Kuru spançlar aracılığıyla işlemi kurulumak amacı ile tekrarlama			
21	Her kullanımdan sonra spançları kirli torbasına atma			
22	Perineye temiz ped kapatma			
23	Kullanılan malzemeleri kaldırma			
24	Eldivenleri çıkarma ve elleri yıkama			
25	Kadına bilgisini tekrarlatarak geri bildirim alma			
26	İşlem sonuçlarını kaydetme			

	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ Uterus İnvolüsyonu İzleme ve Fundus Masajı Temel Beceri Uygulama Adımları
---	--

1-Yetersiz: Basamağın hiç uygulanmaması ya da doğru ve sırasıyla uygulanmaması.

2-Geliştirilmesi Gerekir: Basamağın doğru ve sırasıyla uygulanması, fakat eksikliklerin olması, eğiticinin hatırlatmasına gerek duyulması.

3-Yeterli: Basamağın duraklamadan ve yardıma gerek kalmadan doğru olarak ve sırasıyla uygulanması.

İşlem Sırası	İşlem basamakları	1	2	3
1	Kadına/anneye kendini tanıtmak			
2	Kadının kimliğini kontrol etme			
3	Kadına yapılacak işlemi açıklama			
4	Anneye idrar yapıp yapmadığını sorma ve yapmasını sağlama			
5	Malzemeleri hazırlama			
6	Elleri yıkama ve eldiven giyme			
7	Anneye sırt üstü, başı yastıkla desteklenmiş ve dizler 25-30 derece kıvrık olacak şekilde pozisyon (dorsal rekümbet) verme			
8	Mahremiyeti koruyarak kadına karın ve perine bölgesini açmasını söyleme			

9	Annenin pedini önden arkaya doğru kaldırma			
10	Son bir saat içinde ped değiştirip değiştirmediğini sorma			
11	Bir el ile, dört parmak birleşik ve baş parmak açık bir şekilde simpisis pubisin üstünden uterusun alt kısmını destekleme, diğer elin avuç içi ile uterusun fundusunu bulma ve pozisyonunu (orta hatta, sağda ya da solda olabilir) belirleme 			
12	Fundusun üst kısmını palpe ederek uterusun umblikusa göre yüksekliğini belirleme			
13	Uterusu palpe ederek kıvamını ve büyüklüğünü (sert iri bir portakal büyüklüğünde ya da yumuşak, sınırları belirsiz) değerlendirme			
14	Fundusa, dairesel nazik hareketlerle masaj yaparak uterusun toparlanmasını sağlama			
15	Masaj sırasında vajenden gelen loşianın rengini, miktarını ve kokusunu değerlendirme			
16	İlk 6 saat içinde anneye kendi kendine fundus masajı yapmasının önemini açıklama (uterus involüsyonu sağlanmamışsa/işlem gerekiyorsa)			
17	Anneye kendi kendine fundus masajını nasıl yapacağını gösterme (sezaryen doğumdan sonra fundusun daha nazik palpe edileceğini açıklama)			
18	Epizyotomi varsa uygun pozisyon vererek (insizyon bölgesi görülebiliyorsa aynı pozisyonda, görülemiyorsa yan yatış pozisyonunda) insizyon bölgesini enfeksiyon belirtileri açısından gözleme (kızarıklık, şişlik, hassasiyet, kanama, dikişlerin durumu)			
19	Temiz pedi perineye yerleştirme ve rahat edebileceği bir pozisyon almasını sağlama			
20	Eldivenleri çıkarma ve elleri yıkama			
21	Yapılan işlemin sonucu hakkında anneye bilgi verme			
22	Emzirmenin uterus involüsyonunu hızlandırma açısından yararını açıklama			
23	İşlem sonuçlarını kaydetme			

2.5. Öğrenci Değerlendirme Formu

Öğrencilerin uygulama alanındaki başarıları değerlendirilirken Öğrenci Değerlendirme Formu'nda yer alan belirli kriterler dikkate alınarak not verilmektedir.

Öğrenci Değerlendirme Formu

	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HE309 DOĞUM KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA DERSİ DEĞERLENDİRME FORMU	
Öğrencinin Adı-Soyadı :		Tarih:
Öğrenci Numarası:		
A-PROFESYONEL DAVRANIŞLAR (15 puan)		Verilen Puan:
Uygulama giriş ve çıkış saatlerine uyma (3)		
Üniforma düzeni ve kişisel görünüm (2)		
Karar verme yeteneği (2)		
Eksikleri fark etme, hatalarını düzeltmek için çaba gösterme (2)		
Araştırma ve sorun çözme (2)		
Motivasyon ve Güvenirlilik (2)		
Mesleki etik kurallara uyma (2)		
B-KİŞİLERARASI İLİŞKİLER (10 puan)		Verilen Puan:
Bakım verdiği hasta/sağlıklı birey ve ailesi ile iletişim kurma (2P)		
Eleştirilere karşı tutumu (2)		
Sağlık ekibi üyeleri ile uyumlu ve saygılı ilişki kurma (2P)		
Öğretim elemanlarıyla sağlıklı ilişki kurma (2P)		
Arkadaşları ile uyum içinde çalışma ve iletişim (2P)		
C- SAĞLIK EĞİTİMİ VE ARAŞTIRMA (15puan)		Verilen Puan:
Bakım verdiği birey ve ailesinin sağlık eğitimi gereksinimlerini belirleme (3)		
Sağlık eğitimi planlama, uygulama (3)		
Sağlık eğitiminde uygun teknik ve araçları kullanabilme (3)		
Eğitim için materyal geliştirme (6)		
UYGULAMA BECERİLERİ LİSTESİ PUANLAMASI (10 puan)		Verilen Puan:
Kadın sağlığı ve hastalıkları hemşireliği alanına özgü bilgi ve becerilerini uygulayabilme		
D- BAKIM PLANI UYGULAYABİLME (30 puan)		Verilen Puan:
Bakım gereksinimleri saptamaya yönelik doğru ve yeterli veri toplayabilme (Anamnez-Hasta Tanıtım Formu) (10P)		
Gereksinimlerin nedenlerini açıklayabilme (Tanılama-etiyoloji-Semptom-Amaç 3P)		
Gereksinimleri öncelik sırasına koyabilme (Tanılama-etiyoloji-Semptom-Amaç 2P)		
Gereksinimlere uygun hemşirelik girişimlerini belirleme (5 P)		
Belirlenen girişimleri uygulama (5 P)		
Kayıt tutma -Sonucu değerlendirme (5 P)		
E- HASTA VİZİT NOTU (20 puan)		Verilen Puan:
Toplam Puan		

Öğrenci ile İlgili Diğer Notlar

Klinik eğiticinin adı soyadı:

İmza: